

Likabehandlingsplan F–9 läsåret 2026/2027

Likabehandlingsplanen beskriver skolan och fritidshemmets arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och motverka diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Inledning - övergripande mål för Ängdala

Likabehandlingsarbetet handlar om att Ängdala skolor ska vara en plats där alla arbetar för elevers lika rättigheter och möjligheter samt för en skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. En trygg skoldag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Det är huvudmannen som ansvarar för att det finns ett målinriktat arbete med att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det som Ängdala skolor har författat i denna plan är det som i skollagen benämns som "Plan mot kränkande behandling".

Ängdala skolors vision

Ängdala skolors vision är att vara samtidens och framtidens förskola och skola! Detta gör vi genom att: Vi med ett gemensamt förhållningssätt arbetar tillsammans med eleven i centrum. Vi erbjuder förstklassig utbildning i inspirerande lärmiljö, där varje individ har möjlighet att utveckla sin fulla potential. Vi ser till att varje barn utvecklas till en aktiv och engagerad individ med redskap att möta världen. Vi försäkrar oss om att varje barn känner sig värdefullt, med ett inkluderande synsätt. "Det är viktigt för oss att det går bra för dig."

Vår värdegrund

Kunskap

Med skickliga medarbetare och målmedvetet arbete ska varje elev ges möjlighet att utveckla ett livslångt lärande, fyllt av glädje och lust. Med undervisning som vilar på vetenskaplig grund säkerställs utbildningens kvalitet. Med höga förväntningar skapar vi framgångsrika elever.

Respekt och engagemang

Med engagerade vuxna skapar vi en trygg, stimulerande miljö som kännetecknas av ett öppet och tillåtande klimat där vi respekterar varandra.

Mötet

Med uppmuntran och bekräftelse i det dagliga mötet stärker vi elevernas självkänsla. Med vuxna som goda förebilder har vi ett hänsynsfullt bemötande mot varandra.

Mål, innehåll och utvärdering av läsåret 2025/2026

Under läsåret har skolan bland annat arbetat med dessa tre projekt, vilka var förra årets övergripande mål i Likabehandlingsplanen:

IBIS, kompetensutveckling för all personal

IBIS står för inkluderande beteendestöd i skolan och är en övergripande modell som ska främja en inkluderande skola genom positivt lärandestöd för alla.

Avsikten med IBIS är att utveckla en positiv skolkultur som stärker elevernas skolprestationer och sociala färdigheter, samt förebygger problembeteenden. En positiv skolkultur är en av de viktigaste faktorerna för att påverka just dessa områden.

På Ängdala har det bildats ett IBIS-team av förstelärare, biträdande rektor och kurator. IBIS-teamet har utbildats via Uppsala universitet och teamet har i sin tur inkluderat all personal i arbetet. Implementeringen av IBIS-arbetet, samt kontakten med Uppsala universitet, kommer att fortsätta under ytterligare två läsår.

Fokus i arbetet är struktur, relationer, trygghet och studiero. Detta är ett arbete med olika delar på flera nivåer. I arbetet ingår att vi alla tillsammans synar våra strukturer ur ett nytt perspektiv, för att utvärdera, omvärdera och utveckla våra verksamheter. I linje med Ängdalas arbete och värdegrund sedan tidigare, sätts exempelvis här ett stort fokus på att varje enskild elev ska ha minst en trygg vuxen i skolan (gärna fler), något som vi vet är främjande för välmående, utveckling, känsla av sammanhang och trygghet. Att alla elever har minst en vuxen som de har förtroende för, och kan ta hjälp av om de skulle behöva, ökar också sannolikheten att för att elever berättar för vuxna på skolan om det finns något som hänt och som de behöver hjälp med. Arbetet med att kartlägga relationer, både mellan elev-lärare, och elever emellan, görs systematiskt.

Implementeringen av IBIS på skolan startade under läsåret 25/26 och kommer att fortsätta ytterligare två läsår. Implementeringen har utförts enligt plan och IBIS-teamet har bland annat bestämt sig för att systematisera kartläggningsarbetet med relationer och sociala färdigheter.

“Snacka om sjukt”, hälsofrämjande insats, åk 7-9, för elever, personal och vårdnadshavare

Vi har under läsåret 25/26 belyst ämnet psykisk ohälsa och psykisk hälsa för samtliga elever i åk 7-9, deras vårdnadshavare och personal, med föreläsningen “Snacka om sjukt” och dess efterarbete. Föreläsningen, som hölls av en läkare, sätter särskilt fokus på vikten av att prata och berätta för en vuxen om hur man mår, samt vikten av motion, mat och sömn. Materialet ger saklig information och är ett bra samtalsunderlag som pedagoger och elevhälsa regelbundet kan knyta an till i samtal med eleverna, på både grupp- och individnivå. Utöver att det är ett hälsofrämjande arbete så ger det elever och pedagoger ännu ett gemensamt forum för samtal, kunskap och trygghet i att kunna ta och ge stöd vid behov.

Motverka stress inför första betyget

Elevhälsan, biträdande rektor och specialpedagog, har under läsåret och inför betygssättningen i åk 6 genomfört en insats där vi har diskuterat och resonerat med eleverna kring betygsstress och oro inför att få betyg för första gången. I samtalen ingick strategier för att minska stressen.

Arbetslagens mål och arbete

Utöver dessa ovan övergripande mål - som genomfördes under förra läsåret - har varje arbetslag, det vill säga pedagoger som jobbar i årskurserna, F-3, fritids, 4-6 och 7-9, även specifika arbetslagsmål som utvärderas årligen tillsammans i personalgruppen. Under läsåret har arbetslagen haft fokus på trygg miljö i korridorerna, visa ömsesidig respekt samt skapa en trivsamt stund i matsalen.

Skolans pedagoger, elevhälsa, fritidshem, bibliotek och annan personal har även arbetat med bland annat följande förebyggande och främjande insatser:

- Olika former av värdegrundsarbete, några exempel:

F-klass har under året arbetat med att lära känna varandra, bygga sina nya relationer, träna på att fungera tillsammans i grupp och på att vara en bra kompis. Genom samtal, lekar, samarbetsövningar, sagor och filmer - som UR Play Vara vänner, Ugglan och kompisproblemet samt Djuren på Djuris börjar skolan - har eleverna fått resonera, öva på att samarbeta, lyssna på varandra och ta ansvar för sig själva och andra.

Arbete med att känslor är en viktig del. När barnen kan sätta ord på de det känner blir det lättare för dem att berätta om hur de mår, be om hjälp när något känns svårt, och förstå hur andra kan känna i olika situationer. Det är en viktig grund för lärande, mående, vänskap och att fungera tillsammans i grupp.

Årskurs 2 har under året jobbat med materialet "Gnissel i klassen". Klassen har även haft ett vänskapstema i svenskan där klassen läst litteratur om vänskap och utanförskap samt skrivit egna berättelser på temat. Olika samarbetsövningar har också genomförts kontinuerligt för att stärka gemenskap, samspel och samarbete.

Årskurs 4 har arbetat med värdegrundsfrågor på olika sätt under läsåret. Bland annat med intensivläsning för att stärka elevernas läsutveckling, vilket pedagogerna upplever även bidragit till ökad studiero och bättre samarbete i gruppen. Klassen har även arbetat med material om vänskap, utanförskap, kamratskap och hur man är en bra kompis, vilket lett till många viktiga samtal. Pedagogerna upplever att tryggheten har stärkts, liksom hänsynen eleverna visar för varandra, och att det positiva samspelet utvecklats.

Årskurs 5 har arbetat i grupper utifrån aktuella behov, dilemman och sociala frågor i elevgruppen. Eleverna har tillsammans arbetat med skolans regler för att konkretisera vad reglerna innebär i olika miljöer, såsom klassrum, korridorer, matsal och raster. Gemenskapen med andra årskurser har också stärkts under läsåret. Detta bland annat genom innebandy och volleyboll med mixade lag, åk 4-6 och åk 5-6. Årskurs fem har också redovisat sina NO-arbeten om människokroppen för ettorna.

Fritidshemmet Fritidshemmet har sett att eleverna uppskattat när de fått mötas över klass- och åldersgränserna. Under gemensamma utedagar, rastaktiviteter och lovverksamhet har eleverna lärt känna fler barn på skolan, utvecklat sin samarbetsförmåga och fått fler positiva relationer. Pedagogerna har under detta arbete tydligt sett en utveckling av barnens förmåga att samarbeta och ta ansvar för gruppen. De har också fått inflytande över vilka aktiviteter som fritids ska ha.

I aktiviteter som bandy, dans, hopprep, musik och annan rörelse och skapande verksamhet och gemensamma lekar har eleverna fått träna på samarbete, turtagning, spelregler och på att följa dessa gemensamma regler. Att ha skapande material ute tillsammans har också lockat många i olika åldrar till att samlas, vilket också både varit mysigt och roligt för barnen.

Arbetet med stopp-signaler, samtal om vänskap, läsning och aktiviteter som Hemlig kompis - och att få identifiera sina egna styrkor genom ett superhjalteprojekt - har gett eleverna möjlighet att reflektera över hur man är mot andra och hur man bidrar till att fler känner sig inkluderade.

Yoga, massage och lugna stunder har varit återkommande inslag i verksamheten. Dessa stunder ger barnen tillfällen att få stanna upp och få återhämtning - något som pedagogerna märkt lugnar och tryggar gruppen än mer. Det har skapat värdefulla tillfällen för närvaro, samtal och stärkta relationer mellan elever och vuxna.

Samarbetet med skolbiblioteket har gett eleverna ytterligare en mötesplats för läsning, skapande och gemensamma aktiviteter, som pyssel, där elever från olika grupper kunnat mötas kring gemensamma intressen.

- Skolan har under året haft rastaktiviteter framför allt för åk 1-3, ungefär en gång varje dag, för att skapa tryggare och mer aktiva raster. Det är en trygghet för alla barn, och särskilt också för de barn som inte har självklara kompisrelationer. Det skapar en naturlig mötesplats för skratt, lek och samvaro mellan elever i årskurserna.
- Bibliotekarien har haft löpande bokbaserade värdegrundsarbete med elevgrupper från fritids. Biblioteket har även haft "rastbibblan" utomhus, utlåning av sällskapsspel (som blivit mycket populärt i och med mobilförbudet

som började gälla även för högstadiet från i höstas) och öppet bibliotek på raster för att skapa fler trygga platser, ökad vuxennärvaro och positiva, meningsfulla och sociala sammanhang.

- Under året har skolan arbetat med elevråd, matråd, trivselråd, medieråd och fritidsråd där elever från olika årskurser har varit representerade. Dessa råd fungerar som en förlängning av klassråden och främjar förståelsen för demokratiska processer, och möjlighet till inflytande och delaktighet. Detta kan stärkas ytterligare när klasser jobbar med skolans regler och förväntningar i samarbete med varandra.
- Kurator har genomfört psykosociala samtal med alla elever i årskurs 7 och 8, utöver skolsköterskans hälsosamtal (f-klass, åk 4 och åk 8). I årskurs 5 har skolsköterskan också haft enskilda pubertetssamtal med alla elever i samband med undervisning inom sexualitet, samtycke och relationer. Utöver samtalens hälsofrämjande karaktär syftar de också till att stärka elevernas kunskap om vart de kan vända sig, i och utanför skolan, för stöd och hjälp vid behov.
- Skolan har arbetat med elever som Dyslexiambassadörer, där äldre elever stöttar yngre elever, bidrar till medvetenhet och främjar positiv självkänsla.
- Elevhälsan har besökt årskurserna 4-6 för att tala om sexualitet, samtycke och relationer - som en del av det förebyggande och främjande arbetet och som en del av pedagogernas arbete inom dessa områden.
- Årskurs 6 har besökt Höllvikens församling, Kyrkans hus, som varje år arrangerar "Årskurs 6 pratar sex i vecka 6", ett forum för samtal om pubertet, känslor och relationer för lokala skolelever.
- RFSU har besökt årskurs åtta. Och Ungdomsmottagningen har besökt åk 6 samt varit tillgänglig i skolans lokaler för samtal och frågor för årskurserna 6-9.
- Skolpersonal har aktivt jobbat med att förhindra skojbråk som kan innebära att grupper av elever kallar varandra saker eller "puttar till" varandra och kallar det för skoj. Även om hela kompisgruppen till synes kan vara med på detta, genom att utåt sett både skratta och delta, jobbar skolans personal för att motverka den typen av handlingar eftersom det finns risker för att någon blir sårad, eller råkar bli skadad, i handlingar och ord som var tänkta som skoj från början. Skolan vill främja ett respektfullt samspel.
- Under året har all personal fått utbildning i Motiverande samtal för att främja arbetet med relationer, motivation och lärande.

- Under året har skolan också organiserat flera gemensamma dagar där hela skolan deltagit, exempelvis Ängdalaspelen, Nobeldagen, After ski, Alla Hjärtans dag och Världsbokdagen. Det ger eleverna gemensamma aktiviteter att prata om, se fram emot och glädjas kring tillsammans med alla andra elever och all personal.
- Utöver dessa gemensamma dagar har det också förekommit flera gemenskapsfrämjande och årskursöverskridande samarbeten. Ett exempel är när årskurs 1 lyckönskade årskurs 9 inför sista nationella proven - och när årskurs 9 bjöd in de yngre årskurserna till en teknikutställning för att visa och inspirera de yngre - genom att visa upp och berätta om vad de byggt i tekniken.
- En gemensam och positiv skolkultur bygger också på en god relation mellan hem och skola. Skolan jobbar kontinuerligt med att skapa dialog och samsyn mellan hem och skola. Utöver dialoger, utvecklingssamtal, möten och föräldramöten, har skolan också haft öppet hus där vårdnadshavare kunnat besöka skolan för att möta sina barns vardag, miljöer och personal - pedagoger, elevhälsa och all annan skolpersonal - i information, föreläsningar, utställningar och dialog.

Ovanstående är några exempel från skolans vardag där pedagoger, elevhälsa, bibliotek, fritidshem och övrig personal genom relationellt arbete bidrar till trygghet, delaktighet och goda relationer. En lärare på högstadiet beskriver hur en viktig del av det relationella arbetet - mitt i vardagen i en korridor - handlar om att kunna stanna upp, lyssna på elever, ta deras tankar och känslor på allvar samt följa upp när något känns svårt. Genom coachande samtal och ett genuint intresse för elevernas vardag byggs de relationer som utgör en viktig grund för trygghet, trivsel och lärande.

Utvärdering och analys av läsåret 25/26

Följande utvärdering av läsåret 25/26 bygger på information från:

Elevsamtal

Klassråd och elevråd

Trivselsråd och matråd

Fritidsråd

Trygghetsvandringar

Incidentrapporter

Personalens och elevhälsans erfarenheter

Verksamhetsråd och andra dialoger med vårdnadshavare

Kartläggning och uppföljning visar att skolan överlag är en trygg miljö.

Den årliga elev- och föräldraenkäten visar på fortsatt hög känsla av trygghet och välkomnande atmosfär.

På de olika råden med eleverna, samt i enskilda samtal som elevhälsan och pedagoger har med elever, förstärker de allra flesta eleverna denna bild. På exempelvis förskoleklassens hälsosamtal talar de små gärna om sin höga trivsel, roliga kompisar och aktiviteter på både skola och fritids. De talar om sina trygga vuxna på skolan och om att det är roligt att komma till skolan.

På skolans övergripande aktivitetsdagar deltar eleverna med stor glädje och pedagogerna tillser att det finns något som engagerar alla. Det skapar gemensamma förväntningar, samtalsämnen och bidrar till en positiv skolkultur, vilket främjar inkludering och trygghet.

Överlag jobbar skolan kontinuerligt med att säkra och trygga elevers relationer, både med vuxna och mellan elever. Detta på en rad olika sätt, exempelvis sociogram, genom att tillse att alla elever har trygga vuxna, genom genomtänkta grupper, samspel under lärandet i klassrummen, arbete med olika fadderverksamheter samt genom årskurs- och skolövergripande aktiviteter. På skolan kan vi se att de yngre blir glada när de äldre eleverna läser för dem, eller lär dem något, medan de äldre känner en meningsfullhet när de får vara viktiga för de yngre, och förstå att de är förebilder.

Ett positivt skolklimat främjar lärandet och det positiva samspelet, och minskar risken för kränkningar, utanförskap och konflikter.

Det finns också områden och miljöer som behöver fortsatt utvecklas, se nedan.

Kartläggning och analys av identifierade riskområden inför läsåret 2026/2027

Kartläggningen, som är till för att identifierade risk- och förbättringsområden inför läsåret 2026/2027 bygger på:

Elevenkäter
Elevsamtal
Klassråd och andra råd
Trygghetsvandringar
Incidentrapporter
Personalens observationer
Arbetslagens analyser

Friare ytor, som vissa delar av skolgården, är mer sårbara. När många elever vistas ute samtidigt kan vissa platser upplevas som mindre trygga.

En ökad vuxennärvaro, genom att utöka de organiserade rastaktiviteterna, samt ett fortsatt arbete med att inkludera fler elever i aktiviteterna, kan stärka tryggheten på rasterna ytterligare.

Ett riskområde som skolan identifierat är miljön på nätet. Skolan är sedan hösten 2025 helt mobilfri, men vi ser att sådant som händer på sociala medier utanför skoltid ofta följer med in i skolmiljön och påverkar tryggheten och relationerna. Ytterligare ett område är skojbråk. Skolpersonal ser att sådant som av eleverna uppfattas som skoj ibland kan upplevas som sårande eller kränkande när ord eller handlingar landar fel.

Genom aktiviteter som syftar till att motverka skojbråk och främja ett positivt och respektfullt samspel har personal upplevt att tryggheten stärkts. Detta arbete fortsätter under kommande läsår.

Arbetslagen, F-3, framför att det vore bra med än mer fadderarbete mellan klasserna för att skapa mer gemenskap. Årskurserna 4-6 sätter fokus på att öka respekten mellan varandra och för skolans material, och mellan elev-vuxen. Årskurserna 7-9 fortsätter arbetet med trygga miljöer i korridorerna.

Mål och åtgärder läsåret 2026/2027

För positiv skolkultur och positivt skolklimat - fortsatt implementering av IBIS

Under läsåret kommer personalen fortsatt, med stöd av IBIS-teamet, att implementera IBIS och dess metoder genom arbete på den kollegiala tiden. Syftet är att stärka skolans gemensamma förhållningssätt, positiva relationer, tydliga förväntningar och den positiva skolkulturen - vilket bidrar till ett tryggt och positivt skolklimat för alla elever. Den fortsatta implementeringen av IBIS kommer också främja de i arbetslagen uppsatta arbetslagsmålen.

För ökad trygghet på fria ytor samt minskning av skojbråk - utökade rastaktiviteter

Skolan utökar under läsåret rastaktiviteterna för att öka trygghet, delaktighet och vuxennärvaro under rasterna. Rastaktiviteter kommer även att finnas för åk 4-6, utöver åk 1-3. För åk 7-9 tillkommer en socialpedagog under hösten som också kommer att kunna engagera elever i meningsfulla aktiviteter.

För än mer samvaro mellan åldersgrupper och stadier - fler samarbeten mellan årskurserna

Fadderverksamhet mellan årskurs 1 och 4 under läsåret. Skolan uppmuntrar även till fortsatt och fler årskursövergripande samarbeten för att ytterligare stärka sammanhållningen mellan elever och årskurser, vilket vi ser är mycket positivt och glädjande för eleverna.

För att minska risker med att incidenter på nätet påverkar skola, mående och relationer negativt - skapa medvetenhet

Skolan ska uppmärksamma vårdnadshavare på hur konflikter på nätet kan påverka barn och elever i skolan. Detta sker bland annat genom information och dialog på föräldramöten.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Här beskrivs rutinerna för det direkt åtgärdade arbetet vid incidenter.

När personal får kännedom om att en elev upplever sig utsatt:

1. Personal agerar omedelbart.
 2. Händelsen informeras/anmäls enligt skolans rutin till rektor/huvudman.
 3. Utredning genomförs skyndsamt.
 4. Åtgärder vidtas vid behov.
 5. Uppföljning genomförs och dokumenteras.
- Om elev upplever sig utsatt av personal ansvarar rektor för utredning, åtgärder och uppföljning.

Delaktighet och ansvar

Elever ges möjlighet till delaktighet genom:

Klassråd
Elevråd och andra råd på skolan
Enkäter
Samtal
Utvecklingssamtal
Trygghetsvandringar

Personal deltar genom:

Arbetslag
Elevhälsoteam
Arbetsplatsträffar
Mitterminskonferanser
Ledningsgruppsmöten
SSPF
Löpande kartläggningar och analyser
Daglig dialog och samverkan med kollegor, elevhälsa och ledning

Vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet genom:

Föräldramöten

Mentorssamtal

Verksamhetsråd

Löpande information, dialog och utvecklingssamtal.

Ansvar

Rektor

- Ansvarar för att planen följs upp och revideras årligen.

All personal

- Ansvarar för att främja likabehandling samt agera vid misstanke om diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.

Eleverna

- Har ansvar, utifrån förmåga, att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med övriga elever. Eleverna förutsätts respektera och visa varandra hänsyn.
- Ansvarar för att följa gemensamma regler.
- Säger, utifrån förmåga, till en vuxen på skolan eller hemma om hen blir utsatt för kränkande behandling, eller om något annat inte känns bra.

Vårdnadshavare

- Ansvarar för att hålla sig uppdaterade med skolans dokument och handlingsplaner.
- Respekterar skolans arbete och samarbetar med skolan vad gäller värdegrund och likabehandling.
- Vårdnadshavare informerar skolan, mentor eller rektor, om de får kännedom om händelser som indikerar brott mot planen.

Uppföljning

Planen följs upp och utvärderas årligen och ligger till grund för kommande års kartläggning och åtgärder.